

Ціннісний вимір державно-громадського управління в освіті

Л. М. Калініна, докт. пед. наук, проф. ІІ НАПНУ

Н. І Лісова, докт. пед. наук, ІІІ НАПНУ

На основі теоретичного аналізу проблеми з'ясовано, що реформи шкільної освіти, зокрема, ідея розвитку української школи, не були реалізовані раніше через сформовану освітню політику урядів, неготовність обох складників державно-громадського управління – влади і громадськості – до співуправління, а також освітянської спільноти до демократичних змін, як і всього суспільства в цілому. *Установлено*, що на сучасному етапі – етапі демократизації суспільства, початку впровадження ідей реформування сучасної школи, які викладено в Концепції «Нова українська школа» і низці законодавчо-правових актів, – розпочато створення сприятливих умов для розвитку загальної середньої освіти, модернізованої мережі закладів освіти та створення опорних шкіл.

У процесі дослідження *удосконалено* сутність понятійно-категоріального апарату з позицій процесного підходу: «освіта», «загальна середня освіта», «розвиток», «управління», «державно-громадське управління», «опорний заклад освіти», «принцип довіри», «ціннісний підхід» тощо.

Аналіз зарубіжного досвіду підтверджує, що в Україні для впровадження державно-громадського управління розпочато створення сприятливих умов: розроблено нову нормативно-правову базу, забезпечено входження сільських громад до об'єднання з міськими, що підвищує якість загальної середньої освіти, сприяє економічному і соціокультурному розвитку системи «дитина – школа – громада». Розпочато організаційну і фінансову децентралізацію.

Уточнено сутність принципу довіри і зазначено, що довіра виступає явищем, яке виникає внаслідок дотримання людиною моральних цінностей.

Доведено, що в умовах формування громадянського суспільства мають домінувати такі цінності, як чесність, відкритість, щирість, відповідальність, сміливість, які забезпечать розвиток учнів як людей, гідних довіри, школи, громади і в цілому загальної середньої освіти на ідеях довірчої взаємодії і дитино(людино)центризму.

Подальшого розвитку набули: ціннісний підхід до державно-громадського управління розвитку загальної середньої освіти, що спрямований на соціалізацію, задоволення потреб та інтересів дитини, формування її як особистості – Людини, гідної довіри, яка сповідує такі цінності, як чесність, відкритість, щирість, відповідальність, сміливість та інші; ідеї довірчої взаємодії; ідеї зарубіжного досвіду і вітчизняної практики щодо участі громадськості в управлінні розвитком загальної середньої освіти.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає в експериментальному впровадженні методики формування довіри шляхом реалізації авторської програми «Уроки довіри в сучасній школі».